

Konferencja PTL na temat gospodarstwa przestojowego

Конференция Польского лесного общества по теме лесного перестойного хозяйства

Conference of the Polish Forest Society on the forest system with standards

W warunkach pogłębiającego się niedoboru drewna grubego coraz częściej odżywa wśród leśników koncepcja tworzenia gospodarstwa przestojowego, jako jednej z form zagospodarowania lasu. Wskazuje się przy tym na poparcie liczne przykłady lasów chłopskich, często graniczących z lasami państwowymi, w których w wyniku posztucznego wyřębu powstały wartościowe drzewostany o strukturze wielopiętrowej. Podobne przykłady nie są obce również w lasach państwowych, jednak obowiązujące metody zagospodarowania lasu nie pozwalają na rekonstrukcję malejącego systematycznie zapasu wartościowego drewna grubego, pozostawionego kiedyś na pniu jako nasienniki.

Okręgowy Zarząd Lasów Państwowych i Oddział Polskiego Towarzystwa Leśnego w Lublinie uznały za celowe przeanalizowanie omawianego zagadnienia na konferencji terenowej, która odbyła się 29 października 1981 r. w nadl. Biała Podlaska. Prowadził ją zastępca dyrektora OZLP w Lublinie i przewodniczący Zarządu Oddziału PTL w Lublinie — mgr inż. Zdzisław Szunke.

W konferencji tej uczestniczyli: prof. dr Bolesław Zabielski z Akademii Rolniczej w Poznaniu, przedstawiciele Naczelnego Zarządu LP, BULiGL Oddział w Warszawie oraz nadleśniczowie i zastępcy nadleśniczych OZLP w Lublinie. Konferencję poprzedziła uroczystość dekoracji długoletniego, emerytowanego leśniczego Nadl. Kijowiec — kol. Zygmunta Szybińskiego Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz wręczenia Złotej Odznaki Honorowej PTL kol. inż. Ryszardowi Kostyle, zastępcy nadleśniczego w Nadl. Biała Podlaska.

Zasadniczą treść konferencji stanowiły referaty wygłoszone przez oprof. dr. Bolesława Zabielskiego — „Przyrost miąższości jako problem gospodarczy i naukowy w leśnictwie” i przez nadleśniczego Nadl. Biała Podlaska, dr. inż. Stanisława Ryngajłę — „Wpływ przestojów sosnowych na strukturę drzewostanów drugiej generacji” oraz przegląd wybranych powierzchni w terenie. Prezentowane drzewostany były przedmiotem wieloletnich badań prowadzonych przez dr. inż. Stanisława Ryngajłę, a uzyskane przez niego wyniki wzbudziły duże zainteresowanie uczestników konferencji.

W trakcie dyskusji wyrazili ono zdecydowane poparcie koncepcji tworzenia gospodarstwa przestojowego, co znalazło swój wyraz w podjętej uchwale. A oto jej treść:

1. Uczestnicy konferencji stwierdzili potrzebę ujęcia w konkretnej formie treści referatów wygłoszonych na posiedzeniu w Białej Podlaskiej przez prof. dr. Bolesława Zabielskiego i dr. inż. Stanisława Ryngajłę oraz dyskusji w terenie, zwłaszcza dotyczącej zasad i potrzeby wprowadzenia w życie koncepcji gospodarstwa przestojowego.

2. Abstrahując od pojęć naukowych tego gospodarstwa, uczestnicy postanowili uznać jako przynależne do gospodarstwa przestojowego różne formy i warianty tego gospodarowania, polegające na pozostawieniu do wydłużonej kolei rębu na normalnie zalesionych zrębach zupełnych pewnej ilości wybranych, dorodnych drzew So, Md i Db w wieku rębności, które stanowiłyby w określonym stopniu okapowe piętro dla zakładanych upraw.

3. Głównym celem tego postępowania jest stworzenie w polskich lasach możliwie dużej rezerwy starszych, dorodnych, wyróżniających się jakością drzew, dla wyhodowania w przyszłości wartościowych, grubych sortymentów drewna, które na skutek intensywnych wyrębów ulegały ilościowemu zmniejszeniu postępującemu w szybkim tempie.

Uczestnicy konferencji włączają do swojej propozycji również istniejące okazy drzew o charakterze przestojów, szczególnie wartościowych pod względem genetycznym, które w Nadl. Biała Podlaska zostały już przed dziesiątkami lat wyznaczone przez miejscowych gospodarzy do pełnienia podobnej roli.

Niektóre płazowiny można będzie w ten sposób z powodzeniem zamienić na dwupiętrowe drzewostany, unikając marnotrawstwa wartościowych, starszych egzemplarzy, których jakość kwalifikuje je do dalszego pozostawienia i przyrastania w tego typu środowiskach.

4. Uczestnicy konferencji wnioskuje, aby przedstawione propozycje zostały uznane przez kierownictwo Lasów Państwowych i wzięte pod uwagę przy nowelizowaniu „Zasad hodowli lasu” i „Instrukcji urządzania lasu”, jako jedna z dodatkowych form gospodarowania.

Uczestnicy konferencji proponują stworzenie dokumentu urzędowego z mocą instrukcji lub zarządzenia, które po przekazaniu go do Okręgowych Zarządów Lasów Państwowych i Biur Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej nadawałoby moc prawną i urzędową przedstawionej koncepcji gospodarstwa przestojowego. Są wypadki w terenie, kiedy zachowanie pojedynczych lub grup istniejących drzew, po wprowadzeniu dolnych pięter, ułatwi znacznie porządkowanie niektórych kompleksów leśnych. Koncepcja gospodarstwa przestojowego powinna być również wprowadzona w lasach niepaństwowych.

5. Na drewno pochodzące z drzew przestojowych, jako surowiec o szczególnych walorach użytkowych, należałoby opracować specjalne ceny, oparte na bazie cen światowych.

Grzegorz Mazurek